

विद्यमानान्येतानि चत्वार्यधिकाक्षराणि अपक्विद्येयं बृहती
न्यूनायामनुष्टुभि स्थापितवती । ततस्ते पङ्क्त्यनुष्टुभौ बृहत्यावेव
भूत्वा तां बृहतीमुपेत्य सम्यगसेवेताम् । एकस्य न्यूनाधिकयुग्मस्य
बृहतीत्वं सम्पादितम् ॥

अथान्यथोर्युग्मयोरपि तत् सम्पादयति । “अष्टाभिरक्ष-
रैरुष्णिग्बृहतीं नोदभवत् । अष्टाभिरक्षरैस्त्रिष्टुब्बृहतीमत्यरि-
च्यत । तस्यामेतान्यष्टावक्षराण्यपच्छिद्यादधात् । ते बृहती एव
भूत्वा बृहतीमुपसमश्रयताम् । द्वादशभिरक्षरैर्गायत्री बृहतीं
नोदभवत् । द्वादशभिरक्षरैर्जगती बृहतीमत्यरिच्यत । तस्या-
मेतानि द्वादशाक्षराण्यपच्छिद्यादधात् [४] । ते बृहती एव
भूत्वा । बृहतीमुपसमश्रयताम्” इति । उष्णिगष्टाविंशत्यक्षरा
प्रसिद्धमन्यत् ॥

अथानुसन्धानार्थं रथरूपकं परिकल्पयति । “सोऽब्रवीत्
प्रजापतिः । कृन्दांसि रथो मे भवत । युष्माभिरहमेतमध्वान-
मनुसञ्चराणीति । तस्य गायत्री च जगती च पक्षावभवताम् ।
उष्णिक् त्रिष्टुप् च प्रक्षौ । अनुष्टुप् च पङ्क्तिश्च धुर्यौ । बृहत्ये-
वोद्भिरभवत् । स एतं कृन्दोरथमास्थाय । एतमध्वानमनु-
समचरत् । एतं ह वै कृन्दोरथमास्थाय । एतमध्वानमनु-
सञ्चरति । येनैष एतत् सञ्चरति । य एवं विद्वान्त्सोमेन
यजते । य उ चैनमेवं वेद” [५] इति । स प्रजापतिरादित्य-
रूपेणाकाशमार्गे गन्तुमेवमुवाच । हे कृन्दांसि गायत्र्यादीनि
यूयं मदर्थं रथाकारं प्राप्नुत । रथाकारैर्युष्माभिरहं एत-